ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ І АДМІНІСТРУВАННЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з навчально-виховної роботи
Галина ЄВСЄЄВА

«02» 09 2021 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТА ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА

спеціальність 051 «Економіка»
(шифр і назва спеціальності)
освітньо-наукова програма «Економіка»
(назва освітньої програми)
освітній ступень доктор філософії
(ступень)
форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)
розробник Юлія ОРЛОВСЬКА
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Сталий розвиток та зелена економіка» складена відповідно до освітньої програми підготовки доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка», в межах якої досліджуються основні засади сталого розвитку в умовах зеленого зростання та розбудови зеленої економіки з метою досягнення глобальних цілей на шляху до сталості та спрямована на формування комплексу теоретичних знань та практичних навичок у сфері формування та імплементації стратегії сталого розвитку на всіх рівнях наукових досліджень соціально-економічних процесів.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			III	
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4	120	
Аудиторні заняття, у т.ч:	**46**		**46**	
лекції	30		30	
лабораторні роботи	-		-	
практичні заняття	16		16	
Самостійна робота, у т.ч:	**74**		**74**	
підготовка до аудиторних занять	14		14	
підготовка до контрольних заходів	10		10	
виконання курсового проекту або роботи	-		-	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	50		50	
підготовка до екзамену	-		-	
Форма підсумкового контролю			**залік**	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: опанування найважливіших теоретичних концепцій та практичних навичок зі сталого екологозбережуючого розвитку, за рахунок висвітлення особливостей застосування принципів в умовах зеленого зростання на шляху до зеленої економіки та огляду практичного впровадження механізмів і елементів сталого розвитку в наукових дослідженнях.

Завдання дисципліни: опанування основних теоретично-методологічних основ концепції сталого розвитку в розрізі трьох компонентів: економічного соціального та екологічного; дослідження особливостей та методології оцінки кожної зі складових сталого розвитку; проведення компаративного аналізу рівня сталого розвитку на міжнародному та національному рівні; огляд сучасної системи підходів до визначення та оцінки сталого розвитку в умовах розбудови зеленої економіки; дослідження сутності зеленого зростання на шляху досягнення глобальних цілей сталого розвитку.

Пререквізити дисципліни: теоретичні знання та практичні вміння набуті під час вивчення дисциплін за профілем попередніх рівнів вищої освіти та дисциплін «Методологія наукових досліджень та управління науковими проектами» і «Філософія науки».

Постреквізити дисципліни: набуті знання та вміння з дисципліни сформують необхідний інструментарій для подальшого опанування дисциплін, передбачених освітньою програмою, а саме: «Актуальні проблеми економіки підприємств», «Сучасні проблеми міжнародної та національної економіки» та циклу вибіркових дисциплін, а також становитимуть фундамент подальшої науково-педагогічної діяльності здобувача освіти.

Компетентності.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-іноваційної діяльності у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

ЗК-1Здатність до системного наукового світогляду,абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2Здатність до пошуку, оброблення иа аналізу інформації зрізних джерел.

ЗК-4 Здатністьгенеруватиновіідеї.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-1 Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямах і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

СК-3 Здатність використовувати сучасні інформаційні такомунікаційні технології, бази даних та інші електроннірeсурси, спеціалізоване програмне забезпечення унауковій та освітній діяльності.

СК-4 Здатність здійснювати наукову та педагогічнудіяльність у закладах вищої освіти, а також науково-дослідну діяльність в наукових установах та у реальномусекторі економіки.

СК-5Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК-6Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціальноекономічних систем і процесів із застосуванням різних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях.

Заплановані результати навчання.

РН-1Мати теоретичні знання зі сфери дослідження, особливостей розвитку соціально-економічних систем, а також дослідницькі навички, достатні для проведення

фундаментальних і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напряму, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН-2Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності в! умовах глобалізації.

РН-3Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямах.

РН-8 Набути та розвивати системний науковий світогляд,демонструвати під час планування та проведеннядосліджень здатність до абстрактного мислення, аналізу тасинтезу.

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій;
- практичні (практична робота, ділові ігри, вирішення задач та ін.),
- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація,
- використання інтерактивних, відкритих та проблемних лекцій, семінарів і круглих столів, використання кейс-методів, а також застосування сучасних освітніх інформаційно-комунікаційних технологій під час навчання та досліджень
- відеометод(показ, пред'явлення матеріалу).

Форми навчання: фронтальні,колективні, групові, індивідуальні, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Сталий розвиток в умовах розбудови зеленої економіки					
Тема 1. Теоретико-емпіричні основи концепції сталого розвитку	16	4	2	-	10
Тема 2. Методологія оцінки економічної складової сталого розвитку	16	4	2	-	10
Тема 3. Методологія оцінки соціальної складової сталого розвитку	16	4	2	-	10
Тема 4. Методологія оцінки екологічної складової сталого розвитку	16	4	2	-	10
Тема 5. Аналіз рівня сталого екологозбережуючого розвитку країн світу	16	4	2	-	10
Тема 6. Хронологія розвитку зеленої економіки в рамках парадигми сталого розвитку	14	4	2	-	8
Тема 7. Біоекономіка як основа розвитку зеленої економіки	14	4	2	-	8
Тема 8. Концепція нульових відходів у розрізі циркулярної та зеленої економіки	12	2	2	-	8
Усього годин	**120**	**30**	**16**	**-**	**74**

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1, 2	Тема 1. Теоретико-емпіричні основи концепції сталого розвитку	4
3, 4	Тема 2. Методологія оцінки економічної складової сталого розвитку	4
5, 6	Тема 3. Методологія оцінки соціальної складової сталого розвитку	4
7, 8	Тема 4. Методологія оцінки екологічної складової сталого розвитку	4
9, 10	Тема 5. Аналіз рівня сталого екологозбережуючого розвитку країн світу	4
11, 12	Тема 6. Хронологія розвитку зеленої економіки в рамках парадигми сталого розвитку	4
13, 14	Тема 7. Біоекономіка як основа розвитку зеленої економіки	4
15	Тема 8. Концепція нульових відходів у розрізі циркулярної та зеленої економіки	2
Усього годин		**30**

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретико-емпіричні основи концепції сталого розвитку	2
2	Тема 2. Методологія оцінки економічної складової сталого розвитку	2
3	Тема 3. Методологія оцінки соціальної складової сталого розвитку	2
4	Тема 4. Методологія оцінки екологічної складової сталого розвитку	2
5	Тема 5. Аналіз рівня сталого екологозбережуючого розвитку країн світу	2
6	Тема 6. Хронологія розвитку зеленої економіки в рамках парадигми сталого розвитку	2
7	Тема 7. Біоекономіка як основа розвитку зеленої економіки	2
8	Тема 8. Концепція нульових відходів у розрізі циркулярної та зеленої економіки	2
Усього годин		**16**

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	14
2	Підготовка до контрольних заходів	10
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: *Сучасна система підходів до оцінки сталого розвитку регіонів* *Стратегії та адміністрування біоекономіки країн світу* *Методологія оцінки рівня розвитку біоекономіки* *Стратегії управління концепцією нуль відходів* *Історичний бекграунд концепції нульових відходів*	 10 10 10 10 10
Усього годин		**74**

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі методи контролю: усний, письмовий, тестовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Сталий розвиток в умовах розбудови зеленої економіки

Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка поточного контролю 1 (ПК1)складається із:

- підготовки та захисту доповіді за обраною темою(максимальна кількість балів – 20 балів). Доповідь оцінюється за такою градацією балів:

-повністю розкрито зміст теми, правильні відповіді на всі додаткові запитання – 20 балів;

-повністю розкрито зміст теми доповіді, загалом правильні відповіді на питання, але з помилками, які стосуються базових знань з положень розкритої теми – 10-19 балів;

-частково розкрито зміст теми доповіді, неправильні відповіді на більшість додаткових питань – 1-9 балів;

-не розкрито зміст теми доповіді, неправильні відповіді на питання – 0 балів.

-контрольної роботи (максимальна кількість балів – 80б).

Контрольна робота складається з 20 тестових завдань.

Студент отримує по 4 бали за правильну відповідь на кожне з 20 тестових питань, або 0 балів в разі неправильної відповіді (максимальна кількість балів за правильні відповіді на всі тестові питання – 80 балів).

Підсумкова оцінказ дисципліни «Сталий розвиток та зелена економіка»визначається за результатами змістового модуля 1.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і здобувача освіти , прозорість оцінювання, інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії. Здобувачі мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно Статуту Академії. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Порядок зарахування пропущених занять: пропуски занять реєструються викладачем у навчальному журналі. Кожне пропущене заняття має бути відпрацьоване, що передбачає відпрацювання лекційних та практичних занять методом підготовки реферативної роботи на тему, яка узгоджується з викладачем відповідно до тематики пропущених занять. У разі наявності невідпрацьованих пропусків занять аспірант не допускається до складання поточного та підсумкового контролю.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти. Здобувачі мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки, а саме:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
- надання згоди на перевірку письмових робіт здобувачів на антиплагіат за допомогою відповідного програмного забезпечення.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т.д. здобувачі повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями в ситуаціях, що наступили.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Зелена економіка : конспект лекцій, укладач Є. Ю. Черниш. Суми :Сумськийдержавнийуніверситет, 2020. 129 с.
2. Гонта Д., Кирилюк Є., Прощаликіна А., Риженко Н. Формування складників національної біоекономіки України в умовах прискорення науково-технічного прогресу :монографія. Черкаси: ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2020. – 233 с.
3. Концептуальні основи формування системи управління сталимрозвитком еколого-економічних систем [Текст]: монографія /В. С. Загорський. Львів : ЛРІДУ НАДУ,201 8. — 336 с.
4. Архітектонікауправліннязбалансованимрозвиткомнаціональноїекономіки/ кол.моног. за ред. . Т.Л.Желюк.- Тернопіль: Крок, 2017.- 337с.
5. Кононенко О.Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку: навчально методичний посібник Київ: ДП «Прінтсервіс», 2016. 109 с.
6. Сталий розвиток – XXI століття: управління, технології, моделі. Дискусії 2016: колективна монографія / Андерсон В.М., Балджи М.Д., Баркан В.І. [та ін.]; Інститут телекомунікацій та глобального інформаційного простору НАН України; НТТУ «Київський політехнічний інститут»; Вища економіко-гуманітарна школа / за наук.ред. проф. Хлобистова Є.В. – Черкаси: видавець Чабаненко Ю., 2016. – 590 с.
7. Гречко Т.К. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку / Т.К. Гречко, С.А. Лісовський, С.А. Романюк: навчальний посібник. – Херсон: Грінь Д.С., 2015. – 264 с.
8. Алимов О. М. Потенціал сталого розвитку України на шляху реалізації інтеграційного вибору держави / О. М. Алимов - Київ: ДУ Ін-т економіки природокористування та сталого розвитку НАН України, 2014. - 518 с.
9. Johnson B. Zero waste home: The ultimate guide to simplifying your life by reducing your waste. Simon and Shuster, 2013. P. 93-94.

10. Наукові засади розробки стратегії сталого розвиткуУкраїни: монографія. – Одеса: ІПРЕЕД НАН України, 2012. – 714 с.

Допоміжна

1. Балагура О. О., Хоменко В. І. (2018) ZeroWaste: практичне застосування та проблеми імплементації в Україні. VIII Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція «Техногенно-екологічна безпека України: стан та перспектив ирозвитку» (12-20 листопада 2018 р.).м. Ірпінь.
2. Соціальна, поведінкова, адаптивна економіка: теорія та практика / авт. кол. О. І. Павлов, Т. А. Кулаковська, В. А. Самофатова [та ін.]; за ред. О. І. Павлова – Одеса: Астропринт, 2016 – 172 с.
3. Бабець І.Г. Сталийрозвиток і безпекарегіону: навч. посібник / І.Г. Бабець - Львів : ЛДУВС, 2015. - 268 с.
4. Талавиря, М. П. Розвиток біоекономіки та управління природокористуванням. Ніжин :Видавець ПП Лисенко М. М., 2012. 353 с.
5. Талавиря М. П., Клименко А. М., Жебка В. В. [та ін.]. Розвиток біоекономіки та управління природокористуванням в умовах глобалізації: монографія. Київ, 2012. 339с.
6. Куценко В.І. Сталий розвиток: стратегія і тактика формування через призму соціо гуманітарної сфери / В.І. Куценко – К.: ДУ ІЕПСР НАН України, 2012. - 167 с.
7. 1. David Adler and Pawel Wargan. Beyond little britain: a green new deal for Europe// Journal «New Internationalist» August 2019, Issue 519 [Electronic resource]. - Access mode: https://newint.org/features/2019/08/14/beyond-little-britain-green-new-deal-europe
8. R. B. Swenson. Eco-Development// EcoSystems // Ecotopia website/ [Electronic resource]. - Access mode: http://www.ecotopia.com/webpress/ecodevt.htm
9. Aldieri, L.; Vinci, C.P. Green Economy and Sustainable Development: The Economic Impact of Innovation on Employment. Sustainability 2018, 10, 3541. https://doi.org/10.3390/su10103541
10. Орловська Ю.В., Дригола К.В., Балтакса Д.Г. Теоретичний бекграунд зеленої економіки в рамках світової парадигми сталого розвитку Економічний простір: збірник наукових праць. Дніпро, ПДАБА. №160. 2020. С.23-27.
11. Julia Orlovska, Kristina Dryhola. (2019) Strategies of the zero waste concept implementation in Ukraine. Procedia Environmental Science, Engineering and Management, volume 6, Issue 4, 591-598. (Scopus)
12. Orlovs'ka Y.V., Kvaktun O.O., ChalaV.S., Vovk M.S. Green investments' programs as an element of industry's international competitiveness (on example of construction industry) Маркетинг і менеджмент інновацій 2017. вип. 3. Thomson Reuters (Web of Science) (ISSN 2218-4511). - С.366-377
13. Економічна політика ЄС з підтримки зеленого житлового будівництва / Орловська Ю.В., Вовк М.С., Чала В.С., Мащенко С.О. Монографія. Дн-ськ: ПДАБА, 2017. – 148 с.
14. Орловська Ю.В. Безпекова складова водоресурсного потенціалу регіонів. Економічний простір: збірник наукових праць. – Дніпро, ПДАБА №132. 2018. С.87-98.
15. Божанова В.Ю., Орловская Ю.В., Овечкина Е.А. Социальная составляющая устойчивого развития регионов Украины: основные подходы и аспекты исследований. Економічний простір: збірник наукових праць. Дніпропетровськ, ПДАБА. №124. 2017. С.89-101.

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Sustainable Bioeconomy Guidelines Доступно з:*http://www.fao.org/energy/bioeconomy/en/*
2. Бараннік В. О. Обґрунтування вибору систем індикаторів сталого розвитку. Доступно з: *http://ndisrp.ucoz.ua/_ld/0/14_konference_BS_2.pdf.*
3. The circular economy and the bioeconomy partners in sustainability / EEA ReportNo 8/2018. Доступно з: *https://www.eea.europa.eu/publications/ circular-economyand-bioeconomy*
4. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. – Доступно з: *https://igu.org.ua/sites/default/files*
5. Верховна Рада України. – Доступно з: *http://www.rada.gov.ua*
6. Державна служба статистики України. – Доступно з: *http://www.ukrstat.gov.ua*
7. Кабінет Міністрів України. – Доступно з: *http://www.kmu.gov.ua*
8. МіжнароднийВалютний Фонд. – Доступно з: *www.imf.org*
9. Міжнародний банк з реконструкції та розвитку. – Доступно з: *www.worldbank.org*
10. Міжнароднафінансовакорпорація. – Доступно з: *www. ifc.org*
11. Міжнародна організація праці. – Доступно з:*www.ilo.org*
12. ООН. – Доступно з:*www. un.org*

Розробник _____ (Юлія ОРЛОВСЬКА)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (Юлія ОРЛОВСЬКА)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування

Протокол від «30» серпня .2021 року № 1